

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Про роботу науково-дослідного інституту рослинництва та ґрунтознавства по розвитку науково-дослідної діяльності та інноваційних досліджень в рослинництві

Доповідач: директор НДІ
рослинництва і ґрунтознавства,
доктор сільськогосподарських наук
Г.М. Ковалишина

2018

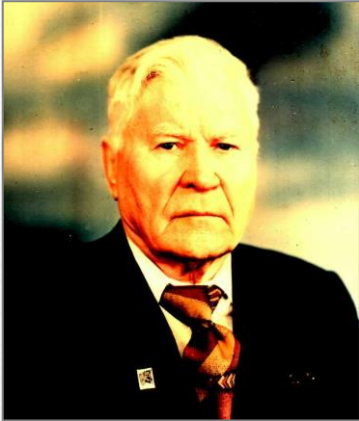
Науково-дослідний інститут був створений у 2001 р. і мав назву НДІ агротехнологій та якості продукції.

У 2011 р. Інститут був перейменований в НДІ рослинництва, ґрунтознавства та сталого природокористування, у 2014 р. – в НДІ рослинництва, ґрунтознавства, біотехнологій та сталого природокористування, а з травня 2017 – НДІ рослинництва і ґрунтознавства.

У різні роки НДІ очолювали: Городній М.М., Цюк О.А., Каленська С.М., Юник А.В., Танчик С.П., Макаренко Н.А., Булигін С.Ю.

Наукові школи

Наукова школа з селекції, насінництва польових та плодових культур

Рік заснування: 1949 р.

ЗЕЛЕНСЬКИЙ МИХАЙЛО ОЛЕКСІЙОВИЧ (1912-1987 рр.)

*– доктор сільськогосподарських наук,
професор, Заслужений працівник Вищої школи*

Наукова школа з гербології

Рік заснування: 1970 р.

ВЕСЕЛОВСЬКИЙ ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ (1927-2003 рр.)

- доктор сільськогосподарських наук, професор

Наукова школа з вивчення фотосинтетичної продуктивності сільськогосподарських культур

Рік заснування: 1962 р.

ЛЕБЕДЄВ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ (1902-1989 рр.)

- Академік Української академії сільськогосподарських наук, віце-президент УАСГН, доктор біологічних наук, професор, заслужений діяч науки УРСР

Наукова школа «Зберігання, первинна обробка та переробка продукції рослинництва»

Рік заснування: кінець 60-х років XX століття

ЛЕСИК БОРИС ВАСИЛЬОВИЧ (1915-1997 рр.)

- доктор сільськогосподарських наук, професор

Володимир Львович
Симиренко
1891 - 1938

Наукова школа з проблем садівництва

Рік заснування: 1926 р

СИМИРЕНКО ВОЛОДИМИР ЛЕВКОВИЧ (1891-1938 рр.)

- професор, видатний вчений, талановитий послідовник світового корифея у галузі садівничої науки і практики, свого батька Левка Платоновича Симиренка

Наукова школа біологічна роль макро- та мікроелементів в живленні рослин та їх удобрення

Рік заснування: 1956 р.

ВЛАСЮК ПЕТРО АНТИПОВИЧ (1905-1980 рр.) (!!!!!),

- доктор сільськогосподарських наук, професор,
Академік АН УРСР, УАСГН, ВАСГНІЛ, Лауреат
премії ім. В.В. Докучаєва

Національна школа кормовиробників

Рік заснування: 1972 р

МОЙСЕЄНКО ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ (1919-1994 рр.)

- доктор сільськогосподарських наук, професор

Наразі основними напрямками наукової діяльності НДІ є:

- пошук нових агротехнологій при вирощуванні продукції рослинництва;
- дослідження в галузі рослинництва і землеробства;
- переробка та зберігання зернових, технічних та інших культур;
- розробка та впровадження інноваційних технологій в садівництві, овочівництві та закритому ґрунті;
- створення сортових ресурсів зернових, технічних, кормових, олійних, овочевих, плодово-ягідних культур;
- розробка технологій виробництва, переробки, зберігання, стандартизації сировини та продукції рослинництва;
- розробка ресурсозберігаючих технологій;
- розрахунок норм добрив, систем удобрення, надання рекомендацій щодо їх ефективного впровадження, оцінка якості добрив;

- оцінка якості продукції рослинництва (вміст сухої речовини, цукристість, вміст загального азоту, фосфору, калію, нітратів, крохмалю, клітковини, жирів, вітамінів);
- оцінка якості земель та ґрунтів;
- обґрунтування параметрів розширення біорізноманіття польових культур у виробництві біологічно- та енергетично цінної продукції;
- трансформація ґрунтів Лісостепу України та розробка новітньої концепції сталого землекористування;
- закономірності адсорбції сумішей поверхнево-активних речовин із водних розчинів гідрофобними вуглецевими сорбентами;
- лабільні органічні речовини як основа родючості чорноземів і продуктивності агроценозів;
- створення вихідного матеріалу, його паспортизація при селекції на адаптивність кукурудзи, ріпаків, пшениці м'якої та люцерни;
- наукове обґрунтування та розроблення системи енергоощадного екологічного землеробства в Лісостепу України.

Структура НДІ:

Науково-дослідні лабораторії:

Якості насіння та садивного матеріалу;
Аналітичних досліджень в рослинництві.

Колекційні розсадники:

Колекційний розсадник лікарських культур;
Колекційний розсадник фітоенергетичних культур;
Колекційний розсадник кормових культур;
Колекційний розсадник плодово-ягідних культур.

Проблемні науково-дослідні лабораторії:

Селекції ягідних і плодових культур та технології їх вирощування;
Охорони та раціонального використання ґрунтів.

Структура НДІ:

Інноваційні підрозділи. Навчально-науково-виробничі лабораторії:

Рослинництва;

„Насіння”;

Кормовиробництва;

Переробки продукції рослинництва;

З переробки продукції рослинництва „Млин”;

З переробки плодів та овочів;

З технології вирощування овочів та їх насіння „Овочі”;

Садівництва, квітникарства та лікарських рослин;

Закритого ґрунту;

Випробування селекційних досягнень та екологічної оцінки технологій вирощування плодово-ягідних, овочевих, лікарських і квітково-декоративних культур;

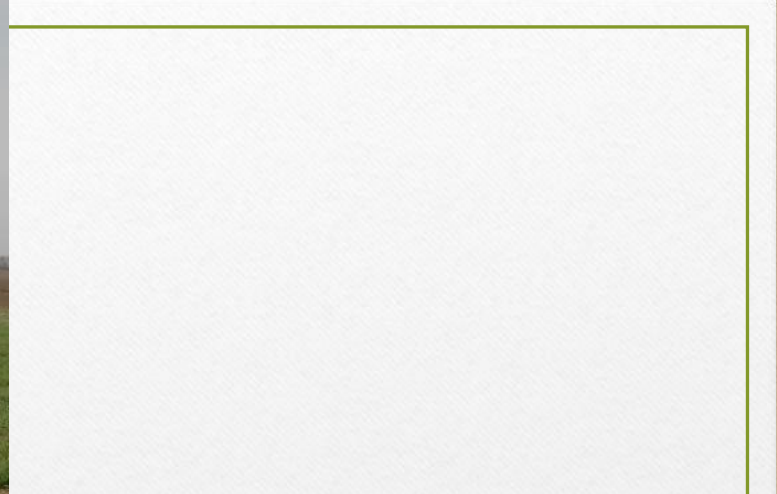
Родючості і охорони ґрунтів;

Оцінки якості земель, добрив та продукції рослинництва;

Меліорації.

Співробітництво з науковими установами:

Національний науковий центр "Інститут землеробства НААН України;
Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені
О.Н. Соколовського;
Інститутом фізіології рослин і генетики НАН;
Інститутом біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України;
Черкаською державною сільськогосподарською станцією ННЦ «Інститут
землеробства НААН України»;
Інститутом захисту рослин НААН України;
Селекційно-генетичним інститутом – НЦНС;
Миронівським інститутом пшениць імені В.М. Ремесла НААН України;
Інститутом рослинництва ім. В.Я. Юрева
НЦГРР України;
Українським інститутом експертизи сортів рослин України;
Інститутом садівництва НААН України;
Інститутом кормів та сільського господарства Поділля НААН України;
Інститутом катроплярства НААН України;
Інститутом неорганічної хімії НАНУ;
Інститутом колоїдної хімії та хімії води НАНУ.
Національним університетом харчових технологій.
Заключені договори про стратегічне партнерство з Агрокорпорацією
"Степова" та агрофірмою "Колос"

Тематики

- 2016 р. державні тематики – 9
- госпдоговірні – 20
- ініціативні – 24
- 2017 р. державні тематики – 7
- госпдоговірні – 20
- ініціативні - 33
- 2018 р. державні тематики – 8
- госпдоговірні - 18
- ініціативні - 30

ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ, 2017 р.

Назва теми	Науковий керівник	Обсяг фінансування, грн.
Обґрунтування параметрів розширення біорізноманіття польових культур у виробництві біологічно- та енергетично цінної продукції	Проф. Каленська С.М.	207401
Трансформація ґрунтів Лісостепу України та розробка новітньої концепції сталого землекористування	Проф. Булигін С.Ю.	206710
Розробка алгоритмів оцінювання безпечності продукції сільського господарства на основі біоінформатики, біосенсорики та інструментальних методів аналізу	Канд. біол. наук Шаванова К.Є.	368600
Закономірності адсорбції сумішей поверхнево-активних речовин із водних розчинів гідрофобними вуглецевими сорбентами	Доц. Кочкодан О.Д.	232000
Лабільні органічні речовини як основа родючості чорноземів і продуктивності агроценозів	Проф. Балаєв А.Д.	200000
Створення вихідного матеріалу, його паспортизація при селекції на адаптивність кукурудзи, ріпаків, пшениці м'якої та люцерни	Доц. Жемойда В.Л.	232000
Наукове обґрунтування та розроблення системи енергоощадного екологічного землеробства в Лісостепу Україрослинництвани	Доц. Цюк О.А.	345000
Розвиток теоретико-методологічних основ лабораторного контролю для виробництва безпечної продукції	Д-р техн. Наук Нестерова Л.О.	345000 2136711

НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ (2017 рік)

№ теми	Кафедра	Керівник	Надходження, грн
16/148	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	682308,37
16/151	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	197127
16/164	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	106000
16/165	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	159000
16/167	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	199781
16/168	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	208174
16/169	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	208174
16/170	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	104087
16/173	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	55000
16/174	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	40000
16/175	Кафедра землеробства та гербології	Танчик С.П.	120000
СПГ 23-2017	Кафедра генетики, селекції і насінництва ім. проф.М.О. Зеленського	Жемойда В.Л.	153600
16/176	Кафедра генетики, селекції і насінництва ім. проф.М.О. Зеленського	Жемойда В.Л.	16200
674-315Н	Кафедра генетики, селекції і насінництва ім.		

№ теми	Кафедра	Керівник	Надходження, грн
16/166	Кафедра кормовиробництва, меліорації і метеорології	Демидась Г.І.	25000
279-111Н	Кафедра рослинництва	Сонько Р.В.	6000,00
200-191Н	Кафедра генетики, селекції і насінництва ім. проф.М.О. Зеленського	Парій М.Ф. (ліцензійна угода)	17638,40
615-291Н	Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	Меженський В.М.	25000,00
37-27Н	Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	Сіленко В.О. (ліцензійна угода)	3574,0
40-34Н	Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	Сіленко В.О. (ліцензійна угода)	4476,0
29-484Н	Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	Гонтар В.Т. (ліцензійна угода)	1950,0
721-344Н	Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	Гонтар В.Т. (ліцензійна угода)	7500,0
647-297Н	Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	Андрусик Ю.Ю. (ліцензійна угода)	2500,0
722-345Н	Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	Андрусик Ю.Ю. (ліцензійна угода)	5000,0
11-Н-1	Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	Сіленко В.О. (ліцензійна угода)	816,0
	Всього:		2362505,77

Агрономічна дослідна станція

Загальна площа поля – 104,8 га, ріллі – 95,9 га

кафедра агрохімії: загальна – 21,3 га, ріллі – 18,9 га;

кафедра генетики, селекції і насінництва: загальна – 27,0 га;
ріллі – 25,4 га;

кафедра кормовиробництва – 19,2 га; ріллі - 17,5 га;

кафедра рослинництва : загальна -21,2 га; ріллі -19,7 га;

кафедра землеробства і гербології: загальна -16,2 га,
ріллі - 14,4 га

Теми, що виконуються на агрономічній дослідній станції, 2017 р.

№ договору	Назва теми	Науковий керівник	Строк виконання	Обсяг фінансування, грн.
110/523-пр	Обґрунтування параметрів розширення біорізноманіття польових культур у виробництві біологічно- та енергетично цінної продукції	Проф. Каленська С.М.	2016-2017 рр.	207401
110/532-пр	Створення вихідного матеріалу, його паспортизація при селекції на адаптивність кукурудзи, ріпаків, пшениці озимої м'якої та люцерни	Доц. Жемойда В.Л.	2017-2019 рр.	232000
110/547-пр	Наукове обґрунтування та розроблення системи енергоощадного екологічного землеробства в Лісостепу України	Доц. Цюк О.А.	2017-2019 рр.	345000
				784401

Госпдоговірні теми

Номер теми	Назва теми	Кафедра	Рік виконання	Фінансування, грн
№СПГ23-2017	Екологічне випробування гібридів компанії "Монсанто" в умовах Правобережного Лісостепу України	Генетики, селекції і насінництва	2017	153000
№16/176	Екологічне випробування гібридів компанії ТОВ "Науково-дослідний інститут аграрного бізнесу" в умовах Правобережного Лісостепу України	-"-	2017	16200
№674/315-11	Екологічне випробування сортів пшениці озимої	-"-	2017	13000
Г/Д 16/166	Розробка енергоощадних технологій вирощування насіння багаторічних трав та зеленої маси в умовах Лісостепу	Кормовиробництва, меліорації і метеорології	2017-2019	25000
				208400

Наукові здобутки

**2016: звання член-кореспондента НААН України
отримали:**

професор Балаєв А.Д.

професор Кондратенко Т.Є.

професор Величко В.А.

**2017: отримали Державну стипендію для видатних
діячів науки:**

професор Манько Ю.П.

професор Жук О.Я.

професор Максін В.І.

**2018: присуджено Премію Кабінету Міністрів
України:**

Танчик С.П.,
Центилю Л.В., Патику В.М.

**присвоєно почесне звання “Заслужений діяч
науки і техніки України” Каленській С.М.**

**присвоєно почесне звання “Заслужений
працівник освіти України” Подпрятову Г.І.**

Найважливіші результати за пріоритетними напрямками досліджень

Науковцями інституту створено і передано на Державне сортовипробування низку сортів та гібридів різних с.-г. культур:

жито озиме – Київське кормове, Боротьба, Богуславка, Воля, Хлібне, Дозор, Синтетик 38, НАУсін, Мета;

ріпак озимий – Антарія, Синтетик, Снігова королева, Клеопатра;

ріпак ярий – Марія, Оксамит, Аїра, Сіріус, Отма, Сріблястий, Антоціан;

квасоля – Мавка, Перлина;

люцерна – Ярославна, Роксолана, Ольга;

кукурудза – гібриди: Кулон МВ, Карат СВ, Одеський 158 МВ, ТОСС 156 МВ, ТОСС218 МВ, НАУтіліус, Овідій 295 МВ, самозапильні лінії: АК 135, АК 143, АК 145, АК 147, АК 149, АК 151, АК 153, АК 155, АК 157, АК 159, передано на ДКЕ гібрид НУБіСел;

смородина чорна – Оріана, Лелека, Університетська та ін.;

порічка біла – Лебідка;

порічка червона – Дарниця, Святомихайлівська;

малина – Осіння, Космічна, Промінь.

Самозапилені лінії кукурудзи зареєстровані в Національному центрі генетичних ресурсів рослин України

Лінія АК 157

Лінія АК 159

Передано на кваліфікаційну експертизу гібрид кукурудзи
НУБіСел селекції НУБіП України

Качан і зерно гібрида
НУБіСел

Качан і зерно материнського компонента
AK026xAK033 та батьківського
компонента Ак004

**Створено оригінальні генотипи
пшениці озимої, ріпаку, кукурудзи,
люцерни посівної, квасолі,
адаптованих до змін
навколишнього середовища**

Квасоля Мавка

Люцерна посівна

Жито озиме Гном 1

Ріпак озимий Синтетік

Створено нові сорти плодових і ягідних культур

Сморидина Університетська

Агрус Василько

Ожина Садове Чудо

Малина Осіння

Персик Вишеньківський

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

При інституті ведеться підготовка спеціалістів вищої кваліфікації через аспірантуру і докторантуру зі спеціальності “Агрономія” за такими спеціалізаціями:

- загальне землеробство;
- гербологія;
- рослинництво;
- селекція і насінництво;
- овочівництво;
- агрохімія;
- агрогрунтознавство;

2015р. – 57 аспірантів

2016р. – 52 аспіранти

2017р. - 46 аспірантів

При інституті функціонує 3 спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук зі спеціальностей:

- 06.01.01. – «Загальне землеробство», 06.01.13 – «Гербологія»; 03.00.07 – «Мікробіологія»;
- 06.01.03 – «Агроґрунтознавство» (сільськогосподарські науки), 06.01.04 – «Агрохімія» (сільськогосподарські науки);
- 06.01.05 – «Селекція і насінництво» (сільськогосподарські науки), 06.01.06 – «Овочівництво» (сільськогосподарські науки), 06.01.09 – «Рослинництво» (сільськогосподарські науки).

2015 захищено – 14 кандидатських дисертацій , 1 докторська дисертація

2016 захищено – 6 кандидатських дисертацій , 2 докторські дисертації

2017 захищено – 8 кандидатських дисертацій

2018 захищено – 4 кандидатські дисертації

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

У виконанні науково-дослідних робіт активну участь приймають студенти освітньо-кваліфікаційних рівнів „Бакалавр” і „Магістр” (дослідницької та виробничої спеціалізації).

При НДІ працює 21 гурток, до роботи яких залучено більше 200 студентів.

Визначення показників якості товарної продукції сортів рослин з експертизи на ПСП

За результатами Всеукраїнської олімпіади з ґрунтознавства (16-18 травня 2018 р. м. Харків) О. Дем'яненко зайняв II місце, Г. Мотрук – III місце, О. Пак була нагороджена дипломом за кращі аналітичні вміння. В командному заліку студенти отримали II місце.

Катерина Василенко отримала диплом III-го ступеня на Всеукраїнській олімпіаді у галузі «Садівництва і виноградарства» (Уманський Національний Університет садівництва)

Миколаївський національний аграрний університет

*II етап Всеукраїнської студентської олімпіади
зі спеціальності «Агрономія»*

ВІТАЄМО
УЧАСНИКІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ
ОЛІМПІАДИ
З АГРОНОМІЇ

Миколаїв
16-18 травня 2018 року

Олег Завгородній здобув II місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Агрономія» (м. Миколаїв)

ПУБЛІКАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ

У 2016 році підготовлено та опубліковано понад 72 статей у тому числі : 53 у фахових вітчизняних виданнях, 14 – іноземних виданнях які входять до наукометричних баз даних, 5 – Scopus, WOS, 11 монографії 27 підручників і навчальних посібників, 9 науково-виробничих та науково-методичних рекомендацій, 84 тез доповідей.
Патентів – 30

У 2017 році підготовлено та опубліковано понад 200 статей, у тому числі: 78 у фахових вітчизняних виданнях, 140 – іноземних виданнях які входять до наукометричних баз даних, 13 – Scopus, WOS, 4 монографії, 25 підручників і навчальних посібників, 5 науково-виробничих та науково-методичних рекомендацій, 183 тез доповідей.
Патентів - 12

Проведення на базі НДІ міжнародних, всеукраїнських конференцій:

2016 рік:

- III Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Екологія – філософія існування людства» (26-28 квітня 2016 р.);
- Міжнародна науково-практична конференція «Ресурсозберігаючі технології та їх правова і економічна оцінка в сільськогосподарському виробництві» (27-28 квітня 2016 року);
- V Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Біотехнологія: звершення та надії» (12-13 травня 2016 р.).
- V Сими́ренківські читання присвячені 125-й річниці від дня народження Володими́ра Левкови́ча Сими́ренка "Науковий спадок Володими́ра Сими́ренка у формуванні фахівців садівничої галузі" (16 грудня 2016 р.);
- Науково-практична конференція «Інноваційні технології за сучасних екологічних систем землеробства» (30 червня 2016 року);
- Міжнародна науково-практична конференція з питань агрохімічного забезпечення технологій вирощування картоплі (5 серпня 2016 р.);
- Всеукраїнська наукова студентська конференція «Інноваційні досягнення студентів в агрономії» (2-3 березня 2016 р.).

2017 рік:

- 70 – а Всеукраїнська студентська наукова конференція «Студенти-агробіологи – сільськогосподарському виробництву», 21-23 березня 2017 року.
- Міжнародний науково-практичний семінар «Добрива в системі технологій вирощування сільськогосподарських культур», 12 вересня 2017 року.
- Міжнародна науково-практична конференція «Селекція- надбання, сучасність і майбутнє», присвячену 105 річчю з дня народження М.О. Зеленського, 22-24 травня 2017 року
- Круглий стіл «Управління родючістю ґрунтів за екологічного зберігаючого землеробства», 10 листопада 2017 року.
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Моніторингові дослідження стану ґрунтів», 21-23 листопада 2017 року.
- Перша Міжнародна науково-практична відео-онлайн конференція «Інновації в освіті, науці та виробництві», 23 листопада 2017 року.

Основні проблеми

1. Для поліпшення якості виконання НДР, отримання якісних і конкурентоздатних результатів, необхідно модернізувати наявне та придбати сучасне нове обладнання.
2. Збільшити фінансування НДР для можливості придбання якісних реактивів та розхідних матеріалів вітчизняного та іноземного виробництва.
3. Відсутність малогабаритної техніки.
4. Збільшити кількість публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, WOS та інших.
5. Активізувати роботу по залученню додаткових джерел фінансування, в т.ч. і шляхом отримання міжнародних грантів та проектів за всіма напрямками діяльності.
6. Активізувати роботу із захисту докторських дисертацій

Дякую за увагу!